

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгийн Эрүүл мэндийн газрын
2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: **ӨВА-2025/065/НА-СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас: www.audit.mn
Арвайхээр хот
2025 он

Өвөрхангай аймгийн Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал
Утас: 70323253 Цахим хаяг: Batjargal@audit.gov.mn
Аудитын менежер: П.Хорлоосүрэн
Утас: 99163491 Цахим хаяг: Khorloosuren.audit@gmail.com
Утас: 70323108 Цахим хаяг:
Аудитор: Ж.Алтанцэцэг
Утас: 99329182 Цахим хаяг: altaaj97@yahoo.com
Аудитыг гүйцэтгэсэн: Дөлгөөнхайрхан уул аудит ХХК

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
  - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
  - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .....
  - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .....
  - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....
4. Аудитын тайлан.....
  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл .....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гандэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.21 № 109
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ. Аймгийн Эрүүл мэндийн газар нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл
Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг
Аймгийн Эрүүл мэндийн газар нь тайлант онд улсын төсвөөс 4,695.0 сая төгрөгийн , нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 262.2 сая төгрөг бүгд 4,997.2 сая төгрөг авч зарцуулснаас 24.3 хувь буюу 1,141.6 сая төгрөгийг цалингийн зардалд зарцуулжээ. Жилийн эцсээр зарцуулаагүй төсвийн үлдэгдэл 13.6 сая төгрөгийг төвлөрүүлжээ. Мөн 397.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж бүртгэлд тусгасны 149.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр Эрүүл мэндийн яамны хөрөнгө оруулалтаар 193.8 сая төгрөгийн хөрөнгө, орон нутгийн хөрөнгөөр 53.9 сая төгрөгийн засварыг сайжруулалт хийн үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 72.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг балансаас баланст шилжүүлэн хуулийн дагуу хөрөнгийн бүртгэлдээ бүртгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал
Бидний мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн асуудлуудыг авч үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа асуудал тус бүрээр дүгнэлт гаргаагүй болно. Тус байгууллага нь " Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих зорилтот жил"-ийн хүрээнд Төсвийн ерөнхийлөн захирагч Эрүүл мэндийн Сайд, аймгийн Засаг даргатай 2024 онд хамтран ажиллах гэрээгээр 3 зорилтын хүрээнд 45 арга хэмжээ төлөвлөж хэрэгжилт 96.2 хувиар үнэлэгдсэн байна.

6225020068

Бусад асуудлын хэсэг

Удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гараагүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	657,553,910.63	414,424,397.00
33	АВЛАГА	74,000,000.00	55,117,316.44
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	5,177,316.44
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	74,000,000.00	-
335	Бусад авлага	-	49,940,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	49,940,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	583,553,910.63	359,307,080.56
351	Түүхий эд материал	531,529,794.73	318,820,424.96
35110	Тусгай зориулалттай материал	67,894,648.07	58,519,396.12
35130	Эм боох материал	463,635,146.66	260,301,028.84
354	Хангамжийн материал	52,024,115.90	40,486,655.60
35410	Бичиг хэргийн материал	3,373,600.00	995,245.80
35420	Аж ахуйн материал	30,122,415.90	24,638,803.80
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,840,000.00	2,912,506.00
35470	Бусад хангамжийн материал	12,688,100.00	11,940,100.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	888,369,974.40	1,130,070,962.58
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	888,369,974.40	1,130,070,962.58
392	Биет хөрөнгө	866,304,974.40	1,108,830,962.58
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	600,910,693.01	720,181,372.01
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(43,642,614.48)	(55,948,038.97)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	214,615,480.00	387,313,480.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(198,282,146.86)	(214,680,730.23)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	376,041,402.56	404,927,802.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(204,435,123.24)	(251,329,914.64)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,016,633.91	75,511,633.91
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(52,909,150.50)	(59,134,442.06)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	101,989,800.00	101,989,800.00
393	Биет бус хөрөнгө	22,065,000.00	21,240,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	22,890,000.00	22,890,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(825,000.00)	(1,650,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,545,923,885.03	1,544,495,359.58
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,545,923,885.03	1,544,495,359.58
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,545,923,885.03	1,544,495,359.58
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	667,991,433.00	667,991,433.00
51101	Өмч: - төрийн	667,991,433.00	667,991,433.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	555,474,034.49	554,045,509.04
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	555,474,034.49	555,474,034.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(1,428,525.45)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	322,458,417.54	322,458,417.54
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,545,923,885.03	1,544,495,359.58

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,635,002,573.00	5,869,948,564.48
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	986,702,674.48
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	986,702,674.48
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	986,702,674.48
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		986,702,674.48
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,635,002,573.00	4,883,245,890.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,396,571,900.00	4,695,055,925.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,396,571,900.00	4,695,055,925.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	238,430,673.00	188,189,965.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	37,475,000.00	36,842,930.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,342,000.00	74,151,592.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	189,613,673.00	75,900,443.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны үр дүнд бий болсон үр дүнд орлого	-	1,295,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,720,596,903.33	5,871,377,089.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,720,596,903.33	5,871,377,089.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,584,331,503.33	3,056,241,664.93
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	803,661,200.00	1,141,574,300.00
210101	Үндсэн цалин	466,397,200.00	613,947,452.57
210102	Нэмэгдэл	203,427,751.17	312,162,687.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	58,446,643.29	128,504,590.55
210104	Урамшуулал	75,389,605.54	86,959,569.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	100,829,200.00	135,458,483.56
210201	Тэтгэврийн даатгал	67,163,800.00	91,253,483.56
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,416,300.00	11,051,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,733,100.00	5,525,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,683,300.00	5,525,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,832,700.00	22,102,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,745,400.00	55,110,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,080,177.00	4,709,603.00
210302	Түлш, халаалт	38,990,964.00	47,657,265.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,674,259.00	2,743,532.00

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	69,223,640.00	99,383,846.20
210401	Бичиг хэрэг	12,604,500.00	15,480,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47,326,041.15	69,123,692.00
210403	Шуудан, холбоо, интэрнэтийн төлбөр	7,189,998.85	7,254,004.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	240,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,863,100.00	7,285,600.00
2105	Нормативт зардал	1,250,772,581.21	968,679,620.25
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,250,303,881.21	968,379,620.25
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	468,700.00	300,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	80,723,480.00	305,922,747.10
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	42,226,680.00	153,540,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	115,300.00	4,167,812.10
210604	Урсгал засвар	38,381,500.00	148,214,935.00
2107	Томилолт, зочны зардал	31,165,500.00	56,007,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	31,165,500.00	56,007,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,640,820.00	5,270,620.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,380,000.00	3,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	275,220.00	272,020.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	37,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,458,200.00	1,707,000.00
210807	Газрын төлбөр	527,400.00	254,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	197,569,682.12	288,833,847.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,874,750.00	92,713,990.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	79,293,183.00	113,470,767.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	77,401,749.12	82,649,090.82
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,136,265,400.00	2,815,135,425.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,136,255,271.00	2,801,463,620.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,338,814,966.00	1,377,705,920.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай өмчлөсөн албан хэрэгчид төрөөс үзүүлэх	792,400,305.00	1,420,667,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,040,000.00	3,090,100.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,129.00	13,671,805.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,129.00	13,671,805.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>(1,085,594,330.33)</u>	<u>(1,428,525.45)</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(1,085,594,330.33)</u>	<u>(1,428,525.45)</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>3,635,002,573.00</u>	<u>4,957,245,890.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>3,635,002,573.00</u>	<u>4,957,245,890.00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,396,571,900.00	4,695,055,925.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,396,571,900.00	4,695,055,925.00

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	238,430,673.00	262,189,965.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	37,475,000.00	36,842,930.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,гүүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,342,000.00	74,151,592.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	189,613,673.00	149,900,443.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	1,295,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,630,411,673.00	4,807,908,235.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,630,411,673.00	4,807,908,235.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,420,493,673.00	1,992,772,810.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	803,631,200.00	1,141,574,300.00
210101	Үндсэн цалин	466,367,200.00	613,947,452.57
210102	Нэмэгдэл	203,427,751.17	312,162,687.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	58,446,643.29	128,504,590.55
210104	Урамшуулал	75,389,605.54	86,959,569.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	100,829,200.00	140,635,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	67,163,800.00	96,430,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,416,300.00	11,051,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,733,100.00	5,525,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,683,300.00	5,525,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,832,700.00	22,102,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,745,400.00	55,110,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,080,177.00	4,709,603.00
210302	Түлш, халаалт	38,990,964.00	47,657,265.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,674,259.00	2,743,532.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	76,353,240.00	84,842,592.00
210401	Бичиг хэрэг	13,240,400.00	9,308,895.80
210402	Тээвэр, шатахуун	48,299,041.15	63,072,892.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,189,998.85	7,254,004.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	240,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,383,800.00	4,966,800.00
2105	Нормативт зардал	47,635,700.00	16,320,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	46,718,600.00	16,020,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	917,100.00	300,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	182,961,080.00	279,750,935.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	143,571,680.00	131,961,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	947,900.00	220,000.00
210604	Урсгал засвар	38,441,500.00	147,569,935.00
2107	Томилолт, зочны зардал	31,165,500.00	56,007,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	31,165,500.00	56,007,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,795,820.00	5,306,620.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,380,000.00	3,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	275,220.00	272,020.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	37,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,613,200.00	1,743,000.00
210807	Газрын төлбөр	527,400.00	254,200.00

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	125,376,533.00	213,224,363.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,035,300.00	97,965,990.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	82,341,233.00	115,258,373.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,209,918,000.00	2,815,135,425.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,135,907,871.00	2,801,463,620.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,338,814,966.00	1,377,705,920.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	792,400,305.00	1,420,667,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,692,600.00	3,090,100.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	74,010,129.00	13,671,805.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	74,010,129.00	13,671,805.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	4,590,900.00	149,337,655.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	4,590,900.00	149,337,655.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,590,900.00	149,337,655.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,590,900.00	149,337,655.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	72,750,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	4,590,900.00	76,587,655.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(4,590,900.00)	(149,337,655.00)

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	555,474,034.49		1,545,923,885.03
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	555,474,034.49	-	1,545,923,885.03
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	247,655,580.83		247,655,580.83
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	555,474,034.49	-	1,545,923,885.03
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	555,474,034.49	-	1,545,923,885.03
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	555,474,034.49	-	1,545,923,885.03
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(1,428,525.45)		(1,428,525.45)
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	554,045,509.04	-	1,544,495,359.58

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн н	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙ	3,396,574,100.00	3,396,561,771.00	4,697,827,500.00	4,681,384,120.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,396,574,100.00	3,396,561,771.00	4,697,827,500.00	4,681,384,120.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ	1,264,666,100.00	1,264,653,900.00	1,889,920,500.00	1,879,920,500.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамш	803,641,100.00	803,631,200.00	1,108,612,700.00	1,106,612,700.00
210101	Үндсэн цалин	466,377,100.00	466,367,200.00	614,758,600.00	613,947,452.57
210102	Нэмэгдэл	233,744,900.00	203,427,751.17	277,413,300.00	277,201,087.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	46,068,000.00	58,446,643.29	129,400,900.00	128,504,590.55
210104	Урамшуулал	57,451,100.00	75,389,605.54	87,039,900.00	86,959,569.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатга	100,829,200.00	100,829,200.00	136,765,600.00	136,265,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	67,163,800.00	67,163,800.00	92,400,600.00	92,060,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,416,300.00	8,416,300.00	11,091,300.00	11,051,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,733,100.00	6,733,100.00	5,545,600.00	5,525,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,683,300.00	1,683,300.00	5,545,600.00	5,525,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,832,700.00	16,832,700.00	22,182,500.00	22,102,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогт	45,745,400.00	45,745,400.00	56,310,400.00	55,110,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,277,300.00	5,080,177.00	4,877,900.00	4,709,603.00
210302	Түлш, халаалт	38,510,200.00	38,990,964.00	47,660,300.00	47,657,265.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,957,900.00	1,674,259.00	3,772,200.00	2,743,532.00
2104	Хангамж, бараа материалын зарда	45,922,200.00	45,922,200.00	68,286,600.00	68,286,600.00
210401	Бичиг хэрэг	7,250,400.00	7,250,400.00	8,250,400.00	7,847,895.80
210402	Тээвэр, шатахуун	20,977,900.00	24,298,001.15	47,977,900.00	47,977,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлб	10,070,100.00	6,749,998.85	7,479,800.00	7,254,004.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэр	240,000.00	240,000.00	240,000.00	240,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн	7,383,800.00	7,383,800.00	4,338,500.00	4,966,800.00
2105	Нормативт зардал	9,135,700.00	9,135,700.00	2,999,700.00	2,100,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8,218,600.00	8,218,600.00	1,800,000.00	1,800,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	917,100.00	917,100.00	1,199,700.00	300,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зарда	161,902,000.00	161,901,980.00	356,844,400.00	356,338,590.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	122,512,600.00	122,512,580.00	141,037,700.00	131,961,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	947,900.00	947,900.00	1,225,200.00	220,000.00
210604	Урсгал засвар	38,441,500.00	38,441,500.00	214,581,500.00	224,157,590.00
2107	Томилот, зочны зардал	15,609,500.00	15,609,500.00	21,609,500.00	20,033,800.00
210702	Дотоод албан томилот	15,609,500.00	15,609,500.00	21,609,500.00	20,033,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлч	8,448,100.00	8,445,820.00	5,363,200.00	5,306,620.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,380,000.00	2,380,000.00	3,000,000.00	3,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	277,500.00	275,220.00	276,000.00	272,020.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	-	90,000.00	37,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,263,200.00	5,263,200.00	1,743,000.00	1,743,000.00
210807	Газрын төлбөр	527,400.00	527,400.00	254,200.00	254,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	73,432,900.00	73,432,900.00	133,128,400.00	129,866,190.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,035,300.00	40,035,300.00	99,340,200.00	96,330,990.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хи	33,397,600.00	33,397,600.00	33,788,200.00	33,535,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,131,908,000.00	2,131,907,871.00	2,807,907,000.00	2,801,463,620.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,131,908,000.00	2,131,907,871.00	2,807,907,000.00	2,801,463,620.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удааг	1,338,815,000.00	1,338,814,966.00	1,384,149,300.00	1,377,705,920.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	792,400,400.00	792,400,305.00	1,420,667,600.00	1,420,667,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урсгал	692,600.00	692,600.00	3,090,100.00	3,090,100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСЭ	3,396,574,100.00	3,396,571,900.00	4,697,827,500.00	4,695,055,925.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,396,574,100.00	3,396,571,900.00	4,697,827,500.00	4,695,055,925.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,396,574,100.00	3,396,571,900.00	4,697,827,500.00	4,695,055,925.00

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	42.00	42.00	42.00	42.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	35.00	35.00	35.00	35.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	6.00	6.00	6.00	6.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	-	-	42.00	42.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)			17.00	17.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)			5.00	5.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)			20.00	20.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	238,430,673.00	262,189,966.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	238,430,673.00	189,439,966.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	234,430,673.00	189,439,966.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	34,961,600.00
210102	Нэмэгдэл	-	34,961,600.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	4,370,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	4,370,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,431,040.00	16,555,992.00
210401	Бичиг хэрэг	5,990,000.00	1,461,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,001,040.00	15,094,992.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	440,000.00	
2105	Нормативт зардал	38,500,000.00	14,220,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	38,500,000.00	14,220,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,000,000.00	-
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	24,000,000.00	
2107	Томилолт, зочны зардал	16,756,000.00	35,974,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,756,000.00	35,974,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	124,743,633.00	83,358,174.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,000,000.00	1,635,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	47,743,633.00	81,723,173.00
261090	Төвлөрүүлэг шилжүүлэг	74,000,000.00	1.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,000,000.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,000,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,000,000.00	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	72,750,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	72,750,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	72,750,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	238,430,673.00	262,189,965.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	238,430,673.00	262,189,965.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	37,708,100.00	36,842,930.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,гүүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,108,900.00	74,151,592.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	189,613,673.00	149,900,443.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	1,295,000.00

3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Тус байгууллага нь Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх сургалт, сурталчилгааг зохион байгуулж, иргэн бүр урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх эрүүл мэндийн үзлэг, оношилгоонд тогтмол хамрагдах нөхцөлийг сайжруулж, эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлж 21 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж иржээ.

Тус байгууллага тайлант онд Төсвийн ерөнхийлөн захирагч Эрүүл мэндийн Сайд, аймгийн Засаг даргатай 2024 онд хамтран ажиллах гэрээгээр 3 зорилтын хүрээнд 45 арга хэмжээ төлөвлөж гэрээний биелэлт 96.2 хувиар үнэлэгдсэн байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч Эрүүл мэндийн Сайд, Аймгийн Засаг даргатай “2024 онд хамтран ажиллах гэрээ”-ний хүрээнд:

1. Төгрөг сумын Эрүүл мэндийн төвийн түргэн тусламжийн автомашин 74,000.0 мянган төгрөг
2. Өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн 4 түргэн тусламжийн автомашин 100,000.0 мянган төгрөг
3. Нарны дөш өрхийн эрүүл мэндийн төвийн цэвэр бохир усны холболт 90,000.0 мянган төгрөг
4. Байгууллагын дотор засвар 65,000.0 мянган төгрөг
5. Уянга сумын эрүүл мэндийн төвийн гал тогооны тоног төхөөрөмж 20,000.0 мянган төгрөг
6. Хархорин нэгдсэн эмнэлэг, Бат-Өлзий сумын эрүүл мэндийн төвийн түргэн тусламжийн автомашины засвар 41,000.0 мянган төгрөг нийт 390,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилт шийдэгдэж манай дансаар дамжин байгууллага бүр хөрөнгийн дансаар орлого авч байгууллагуудын санхүүгийн тайланд тусгагдсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тус байгууллага нь Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын тухай хуулийн хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж, санхүүгийн үйл ажиллагаандаа Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Аудитын тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, Татварын тухай, ХХОАТ-ын тухай гэх мэт хуулиудыг мөрдөж ажиллаж байна.

Тус Эрүүл мэндийн газар нь улсын төсвийн санхүүжилтээс 4,695.0 сая төгрөг, нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 262.2 сая төгрөг бүгд 4,957.2 сая төгрөгийн санхүүжилтийг төсвийн ангиллын дагуу зарцуулж иржээ.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудиторын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Эрүүл мэндийн газар нь 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Эрүүл мэндийн сайдын 2010 оны 04 дүгээр сарын 16-ний өдрийн 138 дугаар тушаалаар баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөн ажиллаж байна. Мөн санхүүгийн CSystem программ, payroll.gov.mn, hrm.csc.gov.mn программыг ашиглаж байна. Санхүү эдийн засгийн 2006 оны 11 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 388 тоот тушаалын хавсралтаар зааж өгсөн тайлангийн тодруулга гаргадаг. Энэ нь тус байгууллагын үйл ажиллагаа болон холбогдох хууль тогтоомж стандартуудад нийцэж байна гэж үзлээ.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,428.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	0
Авлага	74,000.0	55,117.3	-18,882.7
Бараа материал	583,553.9	359,307.1	224,246.8
Үндсэн хөрөнгө	888,370.0	1,130,071.0	241,701.0
Нийт хөрөнгө	1,545,923.9	1,544,495.3	-1,428.6
Өр төлбөр			
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,545,923.9	1,544,495.3	-1,428.6
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,545,923.9	1,544,495.3	-1,428.6

Өмнөх оны 74.0 сая төгрөгийн Төгрөг сумын түргэний машины үнийг барагдуулж, 49.9 мянган төгрөгийн Арвайхээр сумын өрхийн эмнэлгийн түргэний машины дутуу шилжүүлсэн авлага, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлага 5.2 сая төгрөг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажиж 18.9 сая төгрөгөөр авлага буурсан харагдаж байна.

Тухайн онд 241,000.7 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч 738,940.2 мянган төгрөгийн материал эрүүл мэндийн яамнаас шилжиж ирж 170,302.9 төгрөгийн материал зарцуулж 70,790.2 мянган төгрөгийн материалыг сумдад үнэ төлбөргүй шилжүүлснээр 224,246.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь тайлант онд тусгай зориулалтын материалыг /вакцин / бүх сумдын Эрүүл мэндийн төвүүдэд хуваарилан олгохоор худалдан авсантай холбоотой байна.

Мөн 397.1 сая төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэснээс 149.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, орон нутгийн хөрөнгөөр 53.9 сая төгрөгөөр өөрийн байранд их засвар хийж капиталжуулж Эрүүл мэндийн яамны хөрөнгө оруулалтаар 193.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг

үнэ төлбөргүй орлого авч бүртгэлд тусгаж 72.7 сая төгрөгийн түргэний машиныг Төгрөг сумын эрүүл мэндийн төвд балансаас баланст шилжүүлсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 4,121.4 сая төгрөгөөр тооцож төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаа 573.6 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж улсын төсвөөс санхүүжилтээс 4,695.0 сая төгрөг болж батлагдсан байна. Үүний 399.0 сая төгрөг нь 4 өрхийн эрүүл мэндийн төв, Төгрөг сумын эрүүл мэндийн төвийн түргэн тусламжийн автомашин, Нарны дөш өрхийн эмнэлгийн цэвэр бохир усны холболт, Уянга сумын эрүүл мэндийн төвийн гал тогоо, Өлзийт сумын эрүүл мэндийн төвийн ЭХО аппарат, Хархорин нэгдсэн эмнэлэг, Бат-Өлзий сумын эрүүл мэндийн төвийн түргэн тусламжийн автомашины засвар, 110.8 сая төгрөг нь тус Эрүүл мэндийн газрын дотор засварын хөрөнгө оруулалт, 63.3 төгрөг нь зорилтот жилийн бүсийн арга хэмжээний зардал, цалингийн сангийн зөрүү байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 4,695.0 сая төгрөгийн урсгал санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилтийн орлогоос 262.2 сая төгрөгийн санхүүжилт бүгд 4957.2 сая төгрөгийн санхүүжилт авч 4807.9 сая төгрөгийг зарцуулж 13.7 сая төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 96.5 хувьтай байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	71603-80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,789,182.9	1,781,954.5	7,228.4	96.5%
2	71603-83112 Хөтөлбөр төслийн дотоод зардал	97,966.0	97,966.0	0	
3	71603-80802-213907-213908-213909 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	2,807,907.0	2,801,463.6	6,443.4	99.5%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Тайлант онд Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах хуулийн дагуу дараа худалдан авалтын тендерийг Сангийн яаманд худалдан авалтын төлөвлөгөө батлуулан үнэлгээний хороо байгуулж тендерийг зохион байгуулсан байна.. Үүнд:

1. Төгрөг сумын Эрүүл мэндийн төвийн PRADO-120 маркийн түргэн тусламжийн автомашин 72,750.0 мянган төгрөг
2. Өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн 4 түргэн тусламжийн автомашин 99,880.0 мянган төгрөг
3. Нарны дөш өрхийн эрүүл мэндийн төвийн цэвэр бохир усны холболт 88,235.5 мянган төгрөг
4. Байгууллагын дотор засвар 65,353.6 мянган төгрөг
5. Уянга сумын эрүүл мэндийн төвийн гал тогооны тоног төхөөрөмж 19,800.0 мянган төгрөг
6. Зоонозын өвчин судлалын төвд PRADO-120 автомашин 123,464.0 мянган төгрөг
7. Тус Эрүүл мэндийн газрын PRADO-150 маркийн автомашин 172,698.0 мянган төгрөг
8. Зоонозын өвчин судлалын төвийн лабораторийн тоног төхөөрөмж 88,000.0 мянган төгрөг
9. Баруунбаян-Улаан сумын эрүүл мэндийн төвийн 23,650.0 мянган төгрөгийн ПРОБОКС маркийн түргэн тусламжийн автомашин нийт 753,831.1 мянган төгрөгийн тендерийн худалдан авалт хийгдсэн байна.

Тендерийн худалдан авалт бүрд байгууллагын даргын тушаалаар үнэлгээний хороо байгуулан шалгаруулж, тендерт шалгарсан байгууллагуудтай гэрээ байгуулан ажилласан байна.

Тендер шалгаруулалтын техникийн тодорхойлолт, шалгуур үзүүлэлтийн шаардлагыг хангасан байдлыг үнэлэн худалдан авалтын хүлээлцэх комисс Даргын тушаалаар томилж Орон нутгийн өмчийн газар, Авто Тээврийн оношилгоо, хүлээн авах байгууллагуудыг байлцуулан актаар хүлээн авч байгууллагуудад хүлээлцүүлэх ажлыг зохион байгуулсан байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасан.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар НҮБ-н хүүхдийн сангаас 36.8 сая төгрөгийн, орон нутгийн дэмжлэгээр 74.1 сая төгрөг нийгмийн эрүүл мэндийн жилийн хүрээнд цахим сургалтын зардалд 75.9 сая төгрөгийн, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 1,295.0 мянган төгрөг бүгд 262,2 сая төгрөгийг санхүүжилтыг зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

НҮБ-ын хүн амын сангийн санхүүжилтээр Хэрэхийн шалтгаант зүрхний олдмол гажгийг эрт илрүүлгийн эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүд, бага насны хүүхдийн өсөлт хөгжилт болон хэрэхийн талаар эцэг эхэд мэдлэг олгох сургалтууд явагдсан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Санхүү хяналт аудитын албаны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Дөлгөөнхайрхан уул Аудит ХХК-ын аудитор Ж.Алтанцэцэг гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Б.Эрдэнэцэцэг, аудитын менежер П..Хорлоосүрэн, дарга, тэргүүлэх аудитор О.Батжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хөгжимт драмын театрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Өвөрхангай аймаг дахь Дөлгөөн Хайрхан уул Аудит ХХК-д 2025 оны 02 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 82 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг 75 хувь гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны санхүүгийн тайлангийн үр дүнгийн нийт зардлын 47,206.0 мянган төгрөгөөс 70 хувиар буюу 33,044.2 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тайлант онд дараах зардлуудыг батлагдсан төсвөөс хэмнэлттэй зарцуулжээ. Үүнд:

- ✓ Гэрэл цахилгааны зардалд 4,877.9 мянган төгрөг батлагдсанаас 4,709.6 мянган төгрөг зарцуулж 168.3 мянган төгрөгийг хэмнэсэн
- ✓ Шуудан холбооны зардал 7,479.8 мянган төгрөг батлагдсанаас 7,254.0 мянган төгрөг зарцуулж 225.8 мянган төгрөгийг тус тус хэмнэсэн байна.
- ✓ Цэвэр бохир усны зардалд 3,772,2 батлагдсанаас 2,743.5 мянган төгрөг зарцуулж 1,028.7 мянган төгрөг хэмнэсэн байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Нийцлийн аудитын хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг үзсэн.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг FAS программд оруулсан мэдээллийн дагуу тухайн байгууллагын шилэн дансны сайтаас мэдээллийг шалгахад мэдээлбэл зохих 27 төрлийн 171 мэдээллийг байршуулахаас 25 төрлийн 167 мэдээллийг хугацаанд бүрэн

мэдээлж хугацаа хоцорсон мэдээлэл 2 байна. 2 төрлийн 2 мэдээллийн хугацаа болоогүй байна. Мөн мөнгөн гүйлгээний журналаас түүвэр хийж шилэн дансны сайтад тулган баталгаажуулалт хийхэд нэг төрлийн буюу 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй зарлагын 264,457.0 мянган төгрөгийн 18 гүйлгээ байршуулаагүй байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тухайн байгууллагын хувьд бусад нийцлийн асуудлын талаарх хамааралтай асуудал байхгүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус байгууллагын хувьд завсрын аудит хийгдээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	0	0	0	0	0
Албан шаардлага	3	32941.3	3	32941.3	100
Зөвлөмж					
Нийт дүн	3	32941.3	3	32941.3	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дуусаагүй барилга байгууламжинд бүртгэлтэй байгаа 101,989.8 мянган төгрөгийн эмч нарын орон сууцыг ашиглалтанд оруулж, орлого авч шийдвэрлэх, өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлагын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах, биелэлт ирүүлээгүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуульд зааснаар хариуцлагын арга хэмжээ тооцох болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 1 алдааг аудитын явцад залруулж, 1 зөрчилд албан шаардлага өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

Тус байгууллага дээр акт гараагүй.

5.2 Албан шаардлага

1 албан шаардлага өгөв.

5.3 Зөвлөмж

Зөвлөмж өгөөгүй

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа	Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан	Буруу тусган илэрхийлсэн	Үүнээс		Зөвлөмж
				Залруулсан	Залруу	

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

									лаа гүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайлангийн худалдан авсан хөрөнгийн дүнгээс зөрүүтэй тайлагнасан	1	72,750.0	1	72,750.0			1	72,750.0				
Дүн	1	72,750.0	1	72,750.0	0	0	1	72,750.0	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны цахим хуудсанд 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй зарлагын 264,457.0 мянган төгрөгийн 18 гүйлгээ байршуулаагүй.	18	264457,0			18	264457,0		
Дүн	18	264457,0	0	0	18	264457,0		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн	0	0	0	0	0	0	0	0
Нийт дүн	0	0	0	0	0	0	0	0

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

